

ONCOMFORTABEL SCHUDDEND IN 5 DAGEN VAN NAARDEN NAAR HAMBURG

De Hamburger Postwagen

Van 1664 tot en met 1831 had Naarden een postkoetsverbinding via Deventer en Osnabrück naar Hamburg. Het postkoetsbedrijf was in handen van de Naardense families Heshuijzen en Thierens. Met talrijke pleisterplaatsen onderweg waren goede afspraken gemaakt, zodat men verzekerd was van verse paarden, leeftocht en onderdak voor de passagiers.

In 1664 sloot François Heshuijzen een contract met de Osnabrückse postmeester Johan Ludolph Müschen. Müschen had een jaar eerder van de Schepenen en Raad van Deventer permissie gekregen om tweemaal in de week met zijn postwagens van Amsterdam naar Hamburg door die stad te rijden.

Het vertrek- en eindpunt was het huis van Heshuijzen naast de herberg 'Het vliegende hert' in de Vrouwenstraat. In dat huis is nu het Stadsarchief gevestigd en de straat heet nu de Cattenhage-

straat. Reizigers die vermoeid aankwamen, konden de nacht in de herberg doorbrengen, alvorens zij met de trekschuit verder gingen naar hun eindbestemming Amsterdam. De trekschuit was een stuk comfortabeler dan een reiswagen: je werd niet door elkaar geschud, je reisde sneller en er waren vaak twee klassen, een voor goederen en het gewone volk en de andere voor gefortuneerde reizigers. De trekschuiten vertrokken zes maal per etmaal (ook 's nachts).

In de reiswagens was plaats voor acht passagiers, brieven en vracht. Vanuit Naarden ging men in 16 uur via Soestdijk, Amersfoort, Hoevelaken, Voorthuizen, 't Loo en Apeldoorn naar Deventer. Daarna ging de reis via Goor, Delden, Bentheim en Rheine naar Osnabrück. Daar stapte men over op de wagen naar Hamburg. Van daaruit kon men desgewenst doorreizen naar andere steden. De reis van Amsterdam naar Hamburg

ALS JE NIET REIST, KOM JE NERGENS - Postkoetsen tussen Amsterdam en Amersfoort

■ Reclamekaart uit de negentiende eeuw

duurde in totaal vijf dagen en vier nachten.

De concessiehouders van deze rit naar Duitsland waren de aan elkaar verwante families Heshuijzen en Thierens. Zij verpachtten delen van het traject aan plaatselijke logement- en stalhouders, die de paarden verzorgden en indien nodig vervingen door verse paarden. De passagiers kregen een maaltijd en konden er zo nodig een onderkomen voor de nacht vinden. De koetsier, die conducteur genoemd werd, was doorgaans bewapend en gegoede passagiers waren dat vaak ook. Vooral het traject tussen Naarden en Laren was berucht, omdat de postwagens daar niet zelden door

Arnhem reed en tussen Naarden en Amersfoort hetzelfde traject aflegde, er mee stoppen. De komst van de trein vanaf 1839 betekende het definitieve einde voor alle postkoetsdiensten, ook elders in Nederland.

torie van de Hamburger Postwagen in: Gooipers z.j. R.A.W. Hufen Hzn Tussen Naarden en het Roomse Rijk. De families Heshuijzen en Thierens en de Hamburger postdienst in: Tussen Vecht en Eem 15e jrg. nr. 4, december 1997

Bronnen: D. Franzen, De his- Eric Bor

■ Het voormalig huis van Heshuijzen naast " 't Vliegende Hert" was in 1888 het Burgerweeshuis

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET STREEKARCHIEF
www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

Gooische kindermeebel en speelwarenfabriek

In de villa aan de Beerensteinerlaan 14 was de fabriek gevestigd van de heer L. Bouma: 'De Gooische kindermeebel en speelwarenfabriek'. Daar werden Amsterdamse School-poppenhuismeubeltjes gemaakt onder de naam: de Kabouter. De heer Bouma was timmerman en ook lid van de gemeenteraad. Het zijn werkelijk prachtig en echte collectoritems.

FOTO EN TEKST: STREEKARCHIEF GOOISE MEREN

Voor het traject tussen Naarden en Laren was berucht, omdat de postwagens daar niet zelden door arme Gooiers overvallen werden.

arme Gooiers overvallen werden.

Koning Lodewijk Napoleon richtte in 1809 een Koninklijke Paardenposterij op. Burgemeester Thierens van Naarden wist voor elkaar te krijgen dat vrijwel alle postmeesters van de Hamburger Postdienst als staatspostmeesters werden aangewezen. Toen het Koninkrijk Hamburg echter in 1815 een nieuwe postwet invoerde en particuliere postondernemingen gingen tegenwerken, kwam de Hamburger Postdienst in de problemen. De samenwerking met de Duitse postmeesters veranderde nu in concurrentie. Dit leidde in 1831 uiteindelijk tot de opheffing van de Hamburger Postdienst. Zes jaar later moest ook de diligenciedienst van Bouricius, die sinds 1698 tussen Amsterdam en

■ De Oude Postweg over de Zuiderheide (bij Laren) in noordelijke richting

■ Een postkoets in het Openluchtmuseum in Arnhem